

FOTOGRAFUJEME DĚTI

ZONERfoto.cz

Ginny Felsh a Allison Tyler Jones

Photographing Children Photo Workshop

Ginny Felch, Allison Tyler Jones

Published by Wiley Publishing, Inc., 10475 Crosspoint Blvd., Indianapolis, IN 46256, www.wiley.com.

Copyright © 2008 by Wiley Publishing, Inc., Indianapolis, Indiana

All Rights Reserved. This translation is published under license with the original publisher John Wiley & Sons, Inc. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic or mechanical, by photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing from the publisher.

Trademarks: Wiley and the Wiley Publishing logo are trademarks or registered trademarks of John Wiley & Sons, Inc. and/or its affiliates. Canon is registered trademark of Canon USA. All other trademarks are the property of their respective owners. Wiley Publishing, Inc., is not associated with any product or vendor mentioned in this book.

Všechna práva vyhrazena. Tento překlad je vydán na základě licenční smlouvy s původním vydavatelem John Wiley & Sons, Inc. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována ani distribuována žádným způsobem ani prostředkem, ani reprodukována v databázi či na jiném záznamovém prostředku či v jiném systému bez předchozího písemného svolení vydavatele. Ochranné známky: Wiley a logo Wiley jsou ochranné známky nebo registrované ochranné známky John Wiley & Sons, Inc., nebo jejich společností. Canon je registrovaná ochranná známka společnosti Canon USA. Všechny ostatní známky jsou majetkem jejich případných vlastníků. Wiley Publishing, Inc., není spojen s žádným produktem nebo prodejcem uvedeným v této publikaci.

Fotografujeme děti

ZONERoto.cz

Ginny Felch, Allison Tyler Jones

Copyright © ZONER software a.s. Vydání první v roce 2009. Všechna práva vyhrazena.

Zoner Press
Katalogové číslo: **ZR 820**

ZONER software, a.s.
Nové sady 18, 602 00 Brno
www.zonerpress.cz

Překlad: Karel Beneš
Šéfredaktor: Ing. Pavel Kristián
Odpovědný redaktor: Libor Vyhnálek
DTP: Pavel Kristián ml.

Informace, které jsou v této knize zveřejněny, mohou být chráněny jako patent. Jména produktů byla uvedena bez záruky jejich volného použití. Při tvorbě textů a vyobrazení bylo sice postupováno s maximální péčí, ale přesto nelze zcela vyloučit možnost výskytu chyb. Vydavatelé a autoři nepřebírají právní odpovědnost ani žádnou jinou záruku za použití chybných údajů a z toho vyplývajících důsledků.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována ani distribuována žádným způsobem ani prostředkem, ani reprodukována v databázi či na jiném záznamovém prostředku či v jiném systému bez výslovného svolení vydavatele s výjimkou zveřejnění krátkých částí textu pro potřeby recenzí.

Dotazy týkající se distribuce směřujte na:

Zoner Press
ZONER software, a.s.
Nové sady 18, 602 00 Brno

tel.: 532 190 883, fax: 543 257 245
e-mail: knihy@zoner.cz

ISBN: 978-80-7413-034-2

*Mému Willovi: Naučil jsi mne většinu toho, co vím o síle a zranitelnosti lidské duše.
Jsem Ti hluboce vděčná za lásku, porozumění a nehynoucí podporu na naší cestě životem.*

*Mému Zachovi: Můj synu a anděli, inspirace mé duše.
Bez Tebe, můj malý zachabuddho, by nebylo této knihy.*

Ginny Felch

O AUTORKÁCH

Ginny Felch, dítě let padesátých, dostala fotoaparát Brownie od svého táty. Byla povzbuzována jeho vlídnou chválou vnímavosti a smyslu pro kompozici. Krása a dojmavost Nové Anglie stejně jako smysl Ginniny mámy pro krásu a její vnímavost k umění a kresbě, to byly dary, které přispěly k vývoji Ginnina vidění. Po letech studií černobílé fotografie se věnovala svatební fotografii. Později, zejména kvůli lásce k dětem, umocněnou oddaností a vztahem k vlastnímu synovi jménem Zachary, se věnuje tvorbě dětských portrétů.

Pod přezdívkou Virginia Clayton vystavuje a přednáší o vlastním způsobu práce, což ji přivedlo k titulu „Master of photography“ ve sdružení profesionálních fotografů v Americe. Školila se u známých fotografů, včetně takových jmen, jako Marie Cosindas, Morley Baer, Ruth Bernhard, Robert Farber, Sara Moon nebo Yousuf Karsh. Přednášela v rodné zemi i v Evropě. V roce 1990 navštívila Sovětský svaz při přípravě dokumentace pro „Heart to Heart Children’s Medical Alliance“ jako členka skupiny lékařů a sestríček z Oakland Children’s Hospital.

Pracovala s rodiči, kteří přišli o vlastní děti. Krátce po návratu domů musela čelit vlastní tragedii – ztrátě 15letého syna při autonehodě. Krátce potom shořel její dům se všemi věcmi při oaklandské ohnivé bouři v roce 1991. To byl počátek vyzývající a odvážné etapy hojení a objevů. Její snaha přežít a další chuť do života nemalou měrou závisela i na vztahu k manželovi Willovi a jeho rodině.

Ginny se vrátila k normálnímu životu jako fotografka dětí. Vše, co zažila, je pro ni pronikavou a významnou součástí dnešní radosti a náklonnosti k dětem a životu. Přirozené světlo, se svou schopností vytvářet náladu a plasticky modelovat, poskytuje Ginně, spolu s mnoha subjekty, náměty pro tvorbu s citem pro místo a čas. Její portréty dětí jsou známé pro tyto kvality stejně jako její vřelost a schopnost vytvořit vztah k dětem.

Její fotografickou filosofií je názor, že výbava a technologie jsou jen doplňkem vidění, tvořivosti a vášně. Ginny nade vše hledá krásu. Zde je jeden z jejích oblíbených citátů:

„Krása má ctihodnost a vážnost, která nás pozvedává nad naši malost a protivenství; krásu je ve vzpomínkách. Krása je most mezi realitou a ideály. Ne všechno je krásné; když se však naučíme vidět rozkoš a půvaby, najdeme krásu i na nejméně očekávaných místech.“

John O’Donohue

Allison Tyler Jones je profesionální fotografka; Mesa, Arizona. Allison vytvořila fotoročenkou pro svou vysokou školu a fotografie je její vášní po převážnou část života. Je vdaná, má dvě vlastní děti a pět z mužova předchozího manželství. Je bývalou spolumajitelkou oblíbeného obchodu „Memory Lane Photo and Paper Arts“ v Arizoně a spoluautorkou fotografických knih „Designing with Photos“ a „Expressions: Taking Extraordinary Photos for Your Scrapbook“ a „Memory Art“. Allison také sestavila knihu, bestseller citátů „Quote, Inquote Vol.1“. Po té, co Allison v roce 2005 opustila svůj obchod, založila fotografické studio „Allison Tyler Jones Photography, Inc.“. Specializuje se v něm na portréty dětí a záznam rodinných vztahů.

Allison je domácí i mezinárodní lektorkou fotografie. Inspiruje se osobností fotografovaných a jejich vzájemnými vztahy.

PODĚKOVÁNÍ

Nejprve bych chtěla vyjádřit svůj vděk Robertu Farberovi za to, že mne vyzval k napsání inspirativní knihy o fotografování dětí. Po celou dobu mne podporoval v mém úmyslu položit důraz spíše na citovou než na technickou stránku problematiky. Věřím z celého srdce, že sdílí mou vášň pro fotografii a rozumí důrazu položenému na tvořivost.

Judith Farber, má přítelkyně a sousedka, mi byla spřízněnou duší po celou dobu sestavování této knihy. Občas jsem jí volala, když jsem si nebyla jistá, zda to nemám vzdát a ona mě vždycky tak pěkně politovala, že jsem se vrátila k práci za psacím stolem.

Jsem si jistá, že tato kniha by nevznikla bez podpory a přátelství mé nakladatelky, Kim Spilker. Vždy konala nad rámec pracovních povinností, držela mi palce, podporovala mne a pomáhala mi po celou dobu.

Brzy po té, co jsem začala pracovat na této knize, jsem zjistila, že nemám mnoho fotografií z období před rokem 1991, kdy shořel můj dům. Z tohoto důvodu a protože jsem chtěla ukázat odlišné styly a pohledy od mého způsobu, vyzvala jsem jiné, mně známé i neznámé fotografy, aby poskytli snímky. Byla jsem vzrušena odpověďmi a velmi inspirována došlými snímky. Hleděla jsem s znovu otevřenými očima! Děkuji Vám: Deidre Lingenfelter, Linda Murray Lap, Joyce Wilson, Lizbeth Guerrina, Marybeth McCormack, Amy Melious, Pat Stroud, Gail Nogle, Marianne Drenthe, Matt Reoch, Patrisha McLean, Melanie Sikma, Scarlett, Rick Chapman, Wendi Hiller, Tina Wilson, Sherman Hines, Theresa Smerud, Karma Wilson, Heather Jacks a Amanda Keys. Všichni jste překonali nemožné a dodali mi zakrátko soubory. Získala mimochodem jsem několik nových báječných přátel a druhů.

Jsem velmi zavázaná všem mým minulým i stávajícím zákazníkům, kteří mi velkodušně dovolili pracovat s jejich dětmi. Cítím se velmi obohacená množstvím nově vzniklých přátelství. Opětovné vyhledání starých klientů z mého minulého období se mi stalo novou zkušeností a bylo velmi důležitou součástí mého uzdravení. Opětovné shlednutí 30 let starých fotografií bylo objevováním ztraceného pokladu.

Můj shovívavý manžel Will prokázal v posledních šesti měsících neobvyklou dávku tolerance a trpělivosti. Slíbila jsem zveřejnit na této stránce, že už nikdy nebudu tak hlasitě naříkat jako minule, když měl moc práce. Děkuji mé rodině a mým vzácným přátelům za podporu a ujišťování „Ty to zvládneš!“ Nechali jste mne o samotě, když jsem to potřebovala, a podporovali jste mne po celou dobu, což jsem potřebovala víc, než jste věděli. Vaše ohlasy na můj text mi neuvěřitelně pomáhaly.

Jacku Elwellovi z Harold Ober Associates, mému synovci a blízkému příteli, děkuji za neuva-
dající dodávání odvahy k podpisu smlouvy na tuto knihu. Jeho zkušenosti z oboru nakladatelství a jeho porozumění mé povaze mi zcela samozřejmě pomáhalo spoléhat se na jeho rady.

Vzpomněla jsem mou fenku Gracii? Jak byla trpělivá a přibrala, když jí chyběly vycházky po pláži a chytání míčků. Když jsem si myslela, že puknu přepracováním, stačilo mi ji pevně obejmout a významně mi poklesl krevní tlak!

Deidre Lingenfelter mi dodávala odvalu při psaní knihy víc, než si vůbec mohu vzpomenout. Její láska a podpora mne doprovázely celou dobu. Má přítelkyně Linda Lap Murray byla mým prvním rádcem a opomíjely jsme přátele a partnery téměř zločinným způsobem.

Moudrá slova Marty London mi vždy ležela na mysli, když jsem čelila radostem a výzvám života. Nadšená zpětná vazba Gail Graham a každodenní pobídka ke cvičení byly povzbuzením (a zítra už začnu cvičit!). Ginny Otis a moje sestra Barbara Steele mi poskytovaly zázemí a podporu.

Zaměstnávala jsem skoro všechny kolem sebe při práci na této knize a děkuji všem z nitra mého srdce.

Ginny Felch

OBSAH

O autorkách	4
Poděkování	6
Úvod	15
Kdo může fotografovat děti	15
Co jsem postřehla při výuce fotografie	16
Co nás čeká	16
KAPITOLA 1: Umění fotografovat děti	19
Rady pro budoucí profesionály	20
Motivace	22
Zdroje a motivace	26
Důležitost hry	28
	
KAPITOLA 2: Fotografování starosti	33
Nemusíme vědět všechno	35
Opouštíme automatiku: základy expozice	35
Expoziční čas	36
Pohyb	37
Praktické pravidlo: volba času	38
Zastavujeme pohyb	38
Rozmazaný pohyb	39
Clona	39
Citlivost ISO	40
Hloubka ostrosti	42
Programové režimy	44
Portrét	44
Sport	45

Krajina	45
Makro	45
Priorita clony	45
Priorita času	46
Co vlastně chceme?	47

KAPITOLA 3: Vidíme světlo	51
Učíme se vidět světlo	52
Dostupné světlo	56
Jemné světlo: úsvit a soumrak	59
Odrazy a stíny	60
Odrazy	60
Stíny	64
Fotografování při mlze nebo zatažené obloze	66
Mlhavo	67
Zataženo	69
Obrysové světlo	69
Měkké světlo okna	72
Nutnost kompromisů	74

KAPITOLA 4: Ovládáme světlo	79
Nepřímé světlo	80
Krytý vchod nebo závěsy	80
Otevřený stín	81
Přímé světlo	82
Přímé sluneční světlo	82
Halo efekt: lem a protisvětlo	83
S bleskem nebo bez	84
Hlavní světlo a výplňový blesk	84
Odražený blesk	85
Rozptýlený blesk	85
Směr světla	86
Lichotivý: plošné a čelní osvětlení	86
Obrysový: styl Rembrandt a 3-D	86
Úprava světla	88
Odrazné plochy	88
Difuzéry	91
Stínítka	91
Barevná teplota a vyvážení bílé	91
Základní osvětlení ve studiu	94
Jedno světlo	96
Měření světla	96
Konečný výsledek	97

KAPITOLA 5: Kompozice	101
Momentky oproti portrétům	102
Zaostřeno na pocit	103

V jednoduchosti je síla	103
Pozor na pozadí	104
Negativní prostor	107
Rám snímku	108
Základní pravidla orámování	109
Rám v rámu	110
Rodiče jako podpora	111
Pravidlo třetin	112
Využití linií	115
Souběžné linie	115
Úhlopříčné linie	117
Sbíhavé linie	118
Křivky tvaru S a C	118
Porušování pravidel	120

KAPITOLA 6: Vlastní styl	127
Klasický a romantický styl	128
Ve studiu	128
Mimo studio	129
Oblečení	130
Nálada snímku	134
Současný styl	135
Ve studiu	135
Mimo studio	139
Fotožurnalistický styl	141
Mimo studio	144
Nálada	146
Příprava rodičů na portrét dítěte	148
Zásadní očekávání	149
Jeden snímek s rodiči	149

Fotografujeme	151
Příprava portréту	151

KAPITOLA 7: Emoce a výrazy	155
Emoce a nálady	157
Vizualizace	158
Oči: brána do duše	159
Dítě v přírodě	164
Řeč těla, gesta a pohyb	168
Fotografie vypráví příběh	170
Psychologie dětí	172

KAPITOLA 8: Věk a skupiny	177
Novorozenci	178
Výzvy	178
Odměny	180
Nemluvňata	181
Tři až šest měsíců	182
Šest až dvanáct měsíců	183
Batolata	183

Předškoláci	187
Školáci	190
Náctiletí	190
Dospívající chlapci	195
Dospívající dívky	195
Rodinné skupiny	196
Rodič a dítě	196
Sourozenci	200
Rodiny	203

KAPITOLA 9: Výbava fotografa dětí	209
Úvaha o vylepšení výbavy	210
Výměnné objektivy	211
Světelnost objektivu	211
Ohnisková vzdálenost objektivu	211
Pevná ohnisková vzdálenost	212
Zoom objektivy	213
Obsah fotobrašny	215

KAPITOLA 10: Úpravy na počítači219

Pracovní postup220

Základy editace obrazu221

Postup při editaci obrazu221

Základy retuše223

Použití vrstev223

Náprava vad a vylepšení pleti223

Vzhled očí a chrupu224

Retuš pozadí snímku226

Barevné změny226

Černobílá fotografie227

Akce a zásuvné moduly227

Rady pro ořez228

Obrazová galerie233

Fotografický příběh233

Fotografie na plátně233

Fotografická kniha234

Rejstřík238

ÚVOD

V roce 1987 mi Yousuf Karsh (pozn. redakce: významný portrétní fotograf arménského původu žijící v Kanadě, 1908–2002) napsal následující:

„Znovu jsem se vrátil k Vašemu okouzujícímu portfoliu. Shledávám soubor citlivě a vybraně připravený. Ukázkově jste zvládla zachytit věk dospívání, což je obzvláště obtížné. Bylo pro mne zajímavé si číst, jak připravujete rodiče a děti na fotografické sezení. Velmi vážně Vám doporučuji, abyste napsala knihu o fotografování dětí.“

Čistý zázrak dětství je něco, co pouze málokdo nepřijímá. Vnitřní nevinnost, upřímnost, spontánnost i dětské nálady se staly v historii lidstva námětem literatury, poezie a malířství. Od samého počátku fotografie je zobrazování dětí populárním i nadšeným tématem.

Je fascinující být tak dlouho a zcela zaměstnána dětskou fotografií. Vždy bylo mou touhou sdílet vášeň a řemeslo s těmi, kdo cítí stejnou přitažlivost k tomuto oboru. Víím, že mnozí to vzdali a nechali se odstrašit neočekávanou technickou náročností a nutnou výbavou.

Opravdu mne zlobí pomyšlení na neuskutečněné vize těch, kteří se zalekli a nechali se zastrašit. Zdá se mi, že tento strach je uměle udržován při životě některými výrobci fotografického zařízení, autory knih i některými učiteli fotografie.

Abyste mi nerozuměli špatně: samozřejmě je vždy dobré se poučit, jak dělat ještě lepší fotografie, ale naše vidění, zaujetí a osobní cit mají zásadní vliv na naši tvorbu. Vzrušuje mne myslet na to, že mohu být iniciátorkou i součástí vaší radosti, záliby i zaujetí pro fotografování dětí. To je vždy mým úhlem pohledu při výuce, poradenství a tvorbě dětské fotografie.

Dokonce když jsem pracovala v temné komoře, snažila jsem se vnímat spíše ono tajemno a magii celého procesu. Vidět, jak z lázně vystupuje obraz, je pro mne dodneška zázrak! Cítím dál toto tajemství, i když se dívám přes objektiv a dokonce i když zpracovávám obraz ve Photo-shopu. Nechci vědět všechno o tom, jak se co stane, ale více chci, aby mé snímky mluvily.

Takže ti, kteří budou hledat vědecké definice a předpisy pro ostré a perfektní snímky, se budou muset poohlédnout po jiné knize; jiné publikace přetékaí takovými informacemi. Já doufám, že v této knize najdete inspiraci a povzbuzení, abyste mohli následovat touhu po vzniku fotografií, které zachytí duši dítěte.

Kdo může fotografovat děti

Každý, kdo děti uznává, kdo je má rád a kdo se chce naučit zaznamenat jejich energii, by je také měl fotografovat. Odhaduji, že většina fotoaparátů je pořízena, když rodiče uvidí své prvorozené dítě. S pokrokem digitálních technologií může každý zaznamenat přijatelný snímek dítěte, ve smyslu vyhovující expozice. To je téměř zaručeno. Otázkou je, jak vytvořit výjimečnou fotografii dítěte. Takovou, která zaujme i po létech.

Věřím, že rodiče mají schopnost být výbornými fotografy vlastních dětí. Motivace je velká, zaznamenat historii dětského života a obklopit se snímky, které nás navrátí do těch dnů. Příležitost je nasnadě. Rodiče stráví mnoho hodin pozorováním, hraním si a dohledem nad dětmi při mnoha činnostech. A nejdůležitější je, že rodiče mají v sobě přímo srdeční vztah! To je klíč, který otvírá bránu pro tvorbu pěkných dětských snímků.

Jistě, ostatní lidé se chovají k dětem láskyplně, pozorují je a fotografují. Potřebné příměši jsou zájem a touha rozvíjet vidění! To je základ toho, co potřebujeme, dokonce s obyčejným fotoaparátem typu „namiř a stiskni“.

Pěkné dětské fotografie mají dnes mnoho využití. Můžeme udělat brilantní album, promítat obrázky na počítači nebo v TV a vytvářet vlastní fotoknihy. Kdo by neměl zájem o možnost vylepšit své fotografování krok za krokem jen učením se dívat a vidět, a pochopením několika fotografických základů? Myslím, že náš čas přišel!

Co jsem postřehla při výuce fotografie

Většina lidí mne kontaktuje ze dvou důvodů. Jedni již po léta fotografují děti a chtějí dále zlepšit své znalosti, druzí zrovna začali a jsou odrazeni a zastraseni samotnou technikou – fotoaparátem a počítačem. Ty druhé mám raději.

Boj se strachem je bezvadná věc. Když se bojíme, jsme zticha, zakřiknutí, věci nedávají smysl. Neúspěchy nás odrazují a vzdáváme to. Strach je nepřítelem tvořivosti, kreativity, a tvořivost je nutností, když chceme zlepšit naše fotografování. A obráceně – vstup do tvůrčí oblasti může zmírnit velké obavy a můžeme se otevřít novým zkušenostem a radostem.

Slovník Heritage Illustrated uvádí definici tvořivosti jako „způsobit vznik, zapříčinit existenci, povstat“, což mne přivádí na myšlenku narození. Žádné dvě děti nejsou stejné (s výjimkou identických dvojčat), a každé je jedinečnou směsí dvou nestejných rodičů. A nový život jde dál, s novými možnostmi, podobně jako vznik nové myšlenky nebo nového obrazu.

Nedává nám to naději? Nové myšlenky jsou v nás, a všichni jsme možnými tvůrci nebo umělci. Můžeme hledat inspiraci kolem sebe, ale náš úhel pohledu, náš cit pro okamžik a naše osobní hodnocení jsou východiska, která potřebujeme pro naši další tvorbu.

Co nás čeká

Pevně věřím, že tento proces výuky vylepšování fotografií dětí bude veselý, inspirující a uvolňující, a že se naučíme zejména věřit sami sobě. Ale nejen věřit si, ale zhodnotit a využít své možnosti a své jedinečné vidění. Každý z nás má v sobě něco jedinečného, čím může přispět do nekonečné řady fotografií, které během let vznikly. Tomu opravdu věřím.

Během cvičení fotografického vidění, hodnocení světla a kompozice budeme sami objevovat krásu, které jsme si sami možná nikdy nevážili. Schopnost vidět „světlo“ nezměrně povýšila můj život, nehledě na mé fotografie dětí. Vše, co nám zevšednělo, obyčejné

okamžiky dne, se rozjasní při podrobném pozorování našeho okolí. Obyčejná procházka po pláži, v parku i po ulici se stane okouzlující součástí života. V to opravdu věřím spolu s vámi.

Volba dítěte, jako objektu našeho fotografického zájmu, nám umožní více proniknout i do našeho vlastního života. Učíme je a vedeme, ale i děti jsou našimi učiteli. Mají všechnu moudrost, kterou jsme posbírali na světě, a můžeme se od nich mnohému naučit. Jsou to upřímní, spontánní a často bezstarostní malí tvorové, a to nemluvím o jejich rozkošných gestech a schopnosti hrát si.

Stykem s dětmi, jejich pozorováním při přípravě snímků, a při sledování jejich konání a počínání se můžeme nadšeně bavit. Doufám, že toto nadšení bude vyzařovat i z našich fotografií.

Ať už jste naprostý začátečník nebo pokročilý fotograf, čeká nás úrodný a odměňující postup. Oslavíme to tím, že začneme fotografovat!

© Stacy Wasmuth / www.bluecandyphotography.com